

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXXIII.

ČÍSLO 7

JÚL 2025

Hľadáme Pána

Komunita Emanuel - Bohatí mladí - Farská púť - Akcia K - Ľudové misie
Zmierenie - Pokoj srdca - Byť človekom - Krédo - Židovský cintorín

Farská púť Šahy - Ostrihom, 7. júna 2025

Leto môže byť časom oddychu i hľadania

Leto. Pre deti a mladých čas oddychu, výletov, festivalov, kúpalísk, táborov a prázdninových večerov s priateľmi. Pre dospelých možno trochu spomalenia - dovolenka, záhrada, menej povinností. Pre starších ľudí čas, kedy je viac ticha, ale aj viac spomienok. Všetci ho prežívame inak - a predsa sa v tomto období všetkým ponúka spoločná výzva: Hľadáme Pána.

Čítanie z knihy Deuteronómium hovorí, že Božie slovo je blízko - nie v nebi, nie za morom, ale tu, pri nás. V srdci. Boh nie je rezervovaný len pre sviatky a sv. omše. Je v každodennosti - v rozhovoroch, v prírode, v ľuďoch okolo nás. Len ho často nevidíme, lebo máme plnú hlavu vecí, ktoré sa tvária naliehavo.

Pre mladých môže byť hľadanie Boha ako objavovanie novej cesty - nie nudnej a moralizujúcej, ale tej, ktorá dáva zmysel. Boh nie je kontrolór, ale sprievodca. Nechce nám skrátiť leto, ale pomôcť ho žiť naplno a s čistým svedomím.

Pre dospelých je hľadanie Boha výzvou znovuobjaviť, čo je podstatné. V živote, vo vzťahoch, v rodine. Nie vždy to ide hladko. Ale ak dáme Bohu

priestor, môže sa z chaosu zrodiť pokoj. A staršia generácia - vy, ktorí ste už mnohé prežili - ste často tichými svedkami toho, že hľadanie Boha sa nikdy nekončí. Že v tichu, v modlitbe, v jednoduchosti sa dá nájsť radosť, ktorá nestarne.

Príbeh milosrdného Samaritána nám pripomína, že Boha často nájdeme tam, kde sa niekto skláňa k druhému. Nielen v chráme, ale aj pri chorom manželovi, pri osamelej susede, pri nečakanom telefonáte od priateľa, ktorý potrebuje počuť, že nie je sám.

Toto leto môže byť časom oddychu - ale aj hľadania. Seba, druhých a Boha. A možno zistíme, že to všetko je aj prepojené.

Peter Valachovič, SchP

Svätú omšu sprevádzala hudba z dielne Komunity Emanuel

V sobotu 31. mája 2025 sa vo farskom kostole uskutočnila tak trochu špeciálna svätá omša určená nielen pre mladých. Celá hudobná časť liturgie pochádzala z dielne Komunity Emanuel z viacerých európskych krajín - samozrejme, v slovenskom preklade.

Piesne aj liturgické spevy zaspievala a zahrala skupina nadšencov z Prievidze a okolia pod vedením nášho pána kaplána Ota Dokoupila, ktorý je členom Komunity Emanuel. Pridali sa k nám viacerí členovia Komunity z Nitry a na nástrojoch zahráli niekoľkí hostia. Z celého tohto zoskupenia vzniklo radostné hudobné spoločenstvo.

Svätú omšu celebroidal pán farár Jozef Repko, ktorý nám v príhovore pripomenul, že jednota kresťanov a Cirkvi vychádza z Božej lásky a buduje sa ďalej láskou a odpustením v každodennom živote. Po svätej omši sme zostali v spoločenstve s Eucharistickým Kristom v krátkej adorácii, počas ktorej sa striedalo ticho a hudba. Na záver sme sa stretli na agapé na fare a pri chlebičkoch a koláčikoch sme strávili čas rozhovormi s priateľmi a so známymi.

Ďakujeme Pánu Bohu za jeho dobrotu a požehnanie pre toto naše skromné dieľo: za radostné spoločenstvo, za to, že umenie nás môže sprevádzať na ceste k Bohu a že modliť sa môžeme aj hudbou. Opäť sme zažili, že všetkým, čo máme a vieme, môžeme slúžiť celému farskému spoločenstvu a Cirkvi. Lebo naším cieľom bolo to najpodstatnejšie - to, čo sme napísali na plagát, ktorým sme ľudí na túto svätú omšu pozývali: „Príďte sa stretnúť so svojim Pánom.“

Text: Mária Kvetová

Foto: Marek Šimurka/Michal Kvet

Hudbu zo sv. omše si môžete vypočuť na stránke www.farapd.sk alebo zosnímaním QR kódu.

Duchovná obnova Spoločenstva Piar bola na tému Bohatí mladí

Cez víkend od 30. mája do 1. júna sa konala tradičná veľká duchovná obnova komunity Piar, tentokrát s názvom Bohatí mladí. Stretli sme sa v telocvični na dvore piaristickej školy v doposiaľ najvyššom zaznamenanom počte - vyše 200 účastníkov vrátane 46 detí.

Počas víkendu plného prednášok a modlitieb sa účastníci snažili prijať pozvanie, ktoré Pán Ježiš ponúkol bohatému mladíkovi z evanjelia - nasledovať ho ešte viac a odovzdať sa mu hlbšie ako doteraz. V prednáškach sme sa postupne dozvedali, ako rásť v láske, ako prejsť od „sebastrednosti“ k „bohostrednosti“, aká je hodnota a význam utrpenia a ako žiť zameranosť na Pána. Okrem toho sme spoznávali aj hlbšie spôsoby modlitby, akými sú kontemplácia či modlitba Lectio Divina.

Program vyvrcholil sobotným modlitbovým večerom hudobne sprevádzaným mladými z Piarmusic. Bol naplnený chválami, adoráciou a príhovornými modlitbami.

Text: Marcel Belovič
Foto: Peter Melicherčík

Oznam o menovaní diakona pre našu farnosť

Diecézny otec biskup Mons. Marián Chovanec ustanovil od 1. júla 2025 za diakona v našej farnosti na jeden rok dp. Mgr. Bronislava Antoša, pôvodom z farnosti Banská Bystrica - Fončorda.

Úlohou diakona je spolupracovať s pánom farárom pri vykonávaní pastoračnej starostlivosti o farnosť, ktorou farár vykonáva učiacu, posväcujúcu a riadiacu úlohu pod autoritou diecézneho biskupa. Otec biskup v dekréte diakona povzbudzuje, aby pastoračnú službu vykonával v duchu slov sv. Pavla (1 Tim 4,12-16): „Zveľaďujte dar, ktorý vám bola daný vkladáním rúk nástupcu apoštolov, aby váš pokrok bol všetkým zrejmý.“ Zároveň mu poprial, aby mu v pastoračnej službe pomáhalo mocné orodovanie Panny Márie a sv. Františka Xaverského.

Odporúčam dp. diakona Bronislava Antoša (na fotografii vľavo) do vašich modlitieb, aby vytrval vo svojom povolaní a tiež zodpovedne a s láskou vykonával službu v našej farnosti.

Jozef Repko, farár

V Jubilejnom roku sme sa zúčastnili farskej púte Šahy - Ostrihom

Vyrazili sme pred farského kostola v sobotu 7. júna o 6:16. Išli s nami aj naši kňazi Oto Dokoupil a Jozef Repko. Cesta bola príjemná a rýchlo ubehla, pomodlili sme sa ruženec a ani sme sa nenazdali a boli sme v Šahách.

O 9:00 sme mali slávnostnú svätú omšu. Po svätej omši nám domáci kňaz rozdal každému Jubilejný kríž aj s modlitbou od pápeža Františka: „Kristov kríž, Eucharistia, zmierenie s Bohom sú prameňmi nádeje pre každého z nás aj počas tohto Svätého roka 2025.“ Prišiel nás pozdraviť aj pán farár Dušan Rončák, ktorý pôsobil v Prievidzi. Bolo to veľmi milé stretnutie. Spravili sme si spoločnú fotku, rozlúčili sme sa a pokračovali sme v našej púti na Šahanskú Hontiansku kalváriu, kde sme sa pomodlili krížovú cestu. Na konci krížovej cesty sme sa ocitli na vrchole Psieho vrchu, kde sú inštalované tri kríže. Čakal nás tam krásny výhľad na okolie.

Po občerstvení a krátkom oddychu naša cesta viedla do Štúrova. V Štúrove sme nechali autobus. Prešli sme cez Most Márie Valérie, ktorý bol postavený v roku 1895 ponad rieku Dunaj a spája Štúrovo a Ostrihom. Pred nami sa vypínala Ostrihomska bazilika alebo Katedrála Panny Márie a sv. Vojtecha. Je najväčším kostolom Maďarska a patrí k najväčším kostolom Európy.

Po prehliadke katedrály sme si oddýchlí v miestnej kaviarni. Cestu k autobusu sme prešli turistickým vláčikom s krátkym výkladom sprievodcu. Unavení, ale s krásnym zážitkom v srdci sme sa šťastne a v zdraví vrátili do Prievidze.

A čo sa nám najviac páčilo? „Najviac sa mi páčil úžasný výhľad z katedrály.“ (Dávid) „Mne sa veľmi páčil most cez Dunaj a stretnutie s otcom Dušanom Rončákom.“ (Andrejka) Ale ťažko mi je vybrať niečo naj. Všetko bolo nádherné - svätá omša, krížová cesta, ruženec v autobuse, katedrála, spoločenstvo ktoré sme vytvorili... Tešíme sa na ďalšie spoločné putovanie.

Text: Dávid (12 r.) a mama Andrejka Fabianová, foto: Elena Cagánová

Premietanie filmu a diskusia pripomenuli Akciu K

Pri príležitosti Dňa pamiatky obetí komunistického režimu sa v stredu 25. júna 2025 v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi premietal dokumentárny film Milana Homolku a Marty Franekovej Holičkovej s názvom *Noc, keď stíchli zvony* z produkcie OZ Via Inspirata a ReAnimare. Film približuje udalosti barbarskej noci z 13. na 14. apríla 1950, keď milicionári, polícia a v zálohe aj vojsko prepadli mužské kláštory po celom Československu.

Viac ako 80 záujemcov o túto tému sa v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi stretlo aj so živým pamätníkom tohto obdobia našich dejín, dnes 95-ročným Štefanom Zámeškom, ktorý bol v osudnú noc v reholi verbistov. Nechýbali ani príbuzní alebo obyčajní ľudia, ktorí sa stále vyrovnávajú s nespravodlivosťami komunizmu.

Hoci od Akcie K na jar uplynulo 75 rokov, mnohé rany stále nie sú zahojené. V diskusii po premietaní to potvrdili viaceré dojemné príspevky. So spoluautorkou filmu Martou Franekovou Holičkovou a historikom Ústavu pamäti národa Františkom Neupauerom uvažovali o tom, ako túto neľahkú etapu našej modernej histórie čo najlepšie zdokumentovať a priblížiť novým generáciám. Sami mladí ľudia často priznávajú, že niekedy nerozumejú niektorým súvislostiam tejto doby. Podujatia takéhoto charakteru sú teda v našej spoločnosti viac ako potrebné.

Text: Alojz Vlčko, foto: Peter Cagán

O filme *Noc, keď stíchli zvony*

Film kráča po stopách osudnej noci z 13. na 14. apríla 1950, keď milicionári, polícia a v zálohe aj vojsko prepadli všetky mužské kláštory po celom Československu. Svojou brutalitou sa do histórie zapísala ako barbarská noc, pretože kruto zasiahla do života mnohých rodín. Film nehovorí o imaginárnych hrdinoch, ale odкрýva skutočné príbehy. Divák môže priviesť k reflexii vlastného života.

Nebud'me ľahostajní k našej minulosti.

Lebo, kto zabúda na svoju minulosť, okráda seba o svoju budúcnosť'.

Na návšteve u pallotínov

Jednou z činností Klubu priateľov misií je aj zber použitých známok pre pomoc misiám. Na zber známok slúži označená krabica v zadnej časti farského kostola. Mnohí farníci ju poznajú, nakoľko známky sa zbierajú už viac rokov a vyzbieralo sa ich už pekné množstvo.

Väčšinou sa známky posielajú poštou na niektorú rehoľu s misijným zameraním. Náš klub ich posielal pallotínom. Začiatkom tohto roku sme od neznámeho darcu dostali celý ruksak s niekoľkými albumami známok. A vtedy sa zrodil nápad, aby sme ten ťažký ruksak neposielali poštou, ale zanesli ho osobne do Bratislavy.

Chvíľu to trvalo, ale v júni tohto roku sme sa konečne začali chystať na cestu. Malo nás ísť viac, ale pre chorobu a iné dôvody sme nakoniec išli iba dve členky. Misijný sekretariát pallotínov sídli na Sološnickej ulici. Z električky je to ešte pekný kúsok do kopca cez les; aj sme sa zapotili, kým sme to našli.

Tu nás už čakala milá pani Veronika Dimitrov, jedna z pracovníčok misijného sekretariátu. Veľmi sa zaujímala o činnosť nášho klubu, d'akovala za známky, ktoré im posielame. A potešila sa aj albumom, ktoré sme priniesli. Nás zase zaujímala misijná činnosť pallotínov.

Pani Veronika pracovala nejaký čas na misiách v Afrike. Hovorila nám o náožastnej biede, v akej tam ľudia žijú. V porovnaní s nimi my na Slovensku žijeme v blahobyte. Preto je každá pomoc pre misie vítaná.

Pallotíni majú rozbehnutý aj projekt Adopcia srdca. Pri individuálnej adopcii dieťaťa z chudobných krajín je mesačný príspevok na jedno dieťa 16 €. Peniaze sú určené na zabezpečenie vzdelania pre dieťa a na školské pomôcky, sociálne poistenie, nákup potravín a ošatenie. V prípade potreby je deťom zabezpečená lekárska starostlivosť a lieky.

Po zaujímavom rozhovore sme si prezreli peknú zbierku ručne vyrobených predmetov z Afriky a iných misijných krajín.

S kôpkou rôznych misijných časopisov a materiálov sme sa s pani Veronikou rozlúčili.

A už sme sa ponáhľali na vlak do Trnavy. Deň sme si naplánovali spríjemniť ešte návštevou najväčšieho súkromného rozária v Dolnej Krupej. Časovo sme to hravo zvládli a na obdivovanie viac než tisícich ruží sme mali niekoľko hodín. Bola to nádhera! Ned'aleko stojí aj kaštieľ grófký Chotekovej s obrovským parkom, ale tam sme iba nakukli, prideme niekedy inokedy.

V Trnave sme sa ešte poklonili pred vyštavenou Oltárnou sviatosťou v jednom z kostolíkov a na pešej zóne sme ochutnali výbornú zmrzlinu. Vďaka Pánovi za krásny deň! Budeme radi keď sa k nám nabudúce pridáte viacerí.

Elena Cagáňová a Hedviga Uhliarová,
členky Klubu priateľov misií

Aj vy môžete pomôcť zbieraním známok

Pozbierajte doma, alebo od známych staré obálky a pohľadnice s opečiatkovanými známkami. Vystrihnite z nich známky neporušené a s papierovým okrajom 1/2 až 1 cm širokým. Znamky neodlepujte! Pripravený materiál dobre zabaľte, aby sa nepoškodil. Takto zabalené vystrihnuté známky vložte do označenej krabice vo farskom kostole. Alebo ak máte viac známok, prípadne albumy, môžete ich poslať na adresu: Misijný sekretariát - pallotini, Spoločnosť katolíckeho apoštolátu, Sološnická 20, 841 04 Bratislava, 02/43 191030, 0915 641 387, kontakt@pallotini.sk. Viac informácií nájdete na webovej stránke www.pallotini.sk.

Piaristi majú novokňaza i biskupa

V sobotu 14. júna prijal z rúk nitrianskeho biskupa Mons. Viliama Judáka kňazskú vysviacku Marek Lehocký, SchP. Slávnosť sa konala v Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade. Primičnú sv. omšu odslúžil v sobotu 21. júna v rodnej obci Neverice.

V nasledujúcom období bude Marek študovať morálnu filozofiu a sociálnu etiku na Fordham University v New Yorku. Náklady na štúdium sú odhadované na 45 000 €. Polovicu Marekovi uhradí rehoľa, polovicu potrebuje získať od darcov. Ak máte možnosť finančne ho podporiť, môžete to urobiť na stránke www.piaristi.sk.

Marek Lehocký je členom Rehole piaristov šiesty rok. Pôsobil už ako učiteľ a lektor v rámci Akadémie veľkých diel, spoluorganizoval bioetické sympóziá, venoval sa výskumu spojenia metafyziky a etiky. Verí, že práve interdisciplinárne prostredie newyorskej univerzity prepájajúce

filozofiu, teológiu a verejný život mu pomôže hlbšie pochopiť výzvy, ktorým čelíme ako spoločnosť a pripraví ho na úlohu kňaza a pedagóga pre nasledujúce generácie. Ďalšou radostnou udalosťou pre piaristov bolo vysvätenie ich doterajšieho generálneho predstaveného Pedra Aguada, SchP, za biskupa diecézy Huesca v Španielsku. Biskupská vysviacka sa konala takisto v sobotu 14. júna v tej istej katedrále, v ktorej bol kedysi za kňaza vysvätený aj sv. Jozef Kalazanský.

Podľa fb Rehole piaristov na Slovensku spracovala -ph-

Novinky z piaristickej školy

Na hrade Beckov

Dňa 27. mája triedy sekunda a príme navštívili hrad Beckov. Žiaci vytvorili skupiny a vymysleli si mená a erby. Vyskúšali si strelbu z luku. Dozvedeli sa tiež niečo o hradnom pánovi Ctiborovi, spojencovi Žigmunda Luxemburského. Pri riešení logického rébusu v hradnej kaplnke museli dať hlavy dokopy. Pokračovalo sa v podzemí, kde kedysi bola mučiareň. V závere nastal problém - dve skupiny mali rovnaký počet bodov. A ako inak to vyriešiť než poriadnym rytierskym súbojom s penovými mečmi? Ten lepší zvíťazil a jeho skupina sa stala víťazom.

Prečo mám rád slovenčinu

Ľubomír Sobčák, žiak 5. ročníka, získal ocenenie v celoštátnej literárnej súťaži *Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko*. Jeho báseň s názvom *Lúbezná slovenčina* ocenila porota čestným uznaním. Cenu si prevzal na slávnostnom vyhodnotení súťaže, ktoré sa konalo 5. júna 2025 v Nových Zámkoch a malo medzinárodnú účasť (zúčastnili sa ho aj slovenské deti žijúce v zahraničí). Ľubkovu báseň na slávnosti recitovala herečka Ida Rapaičová.

Pán riaditeľ na Cypre

Hlavným dôvodom cesty nášho pána riaditeľa na Cyprus bol kurz financovaný z projektu Erasmus s názvom *Rozvoj manažérskych zručností v inkluzívnej škole*. Počas kurzu sa zúčastnení venovali analýze štýlov riadenia, spoznávali cyperský vzdelávací systém, učili sa o strategickom plánovaní a stanovovaní cieľov. Neoddeliteľnou súčasťou programu bola aj výmena skúseností a inšpirácií medzi účastníkmi - najmä v oblasti inklúzie. Benefitom pobytu boli nové priateľstvá a kontakty na školy v Európe, ale i možnosť kochať sa krásami cyperskej prírody či kultúry.

Sekunda a príme bojovali na Beckove

Piatak Ľubomír Sobčák napísal báseň, ktorú predniesla Ida Rapaičová

Pán riaditeľ na kurze manažérskych zručností na Cypre

Výmenný pobyt žiakov v Nemecku

Začiatkom júna sa žiaci gymnázia zúčastnili na výmennom pobyte v družobnej škole v Aarbergene. Spolu s českými a nemeckými študentmi navštívili rímsky tábor Limeskastell. Absolvovali tiež celodenný výlet do Wiesbadenu. Lanovkou sa vyviezli na vrch Neroberg, odkiaľ bol nádherný výhľad na mesto a vinice. Zapojili sa aj do vyučovania v partnerskej škole, čo im poskytlo pohľad na školské prostredie a metódy práce učiteľov. Podnikli aj výlet do Eltville, odkiaľ loďou pokračovali do Rüdesheimu. Tu navštívili múzeum Siegfried's Mechanisches Musikkabinett. Lanovkou sa vyviezli k soche Germanie, odkiaľ bol krásny výhľad na údolie Rýna. Počas posledného dňa pobytu sa pripravovali na varenie národných špecialít, ktoré ponúkli na rozlúčkovej párty.

Piataci v BETA rádiu

Žiaci 5.A a 5.B triedy našej školy sa pri príležitosti Dňa detí zúčastnili špeciálneho detského vysielania v bojnickom rádiu BETA. Päť odvážnych detí sa stalo moderátormi relácie Dobré ráno so Simou a Radom a naživo viedli trojhodinový program plný zábavy, rozhovorov a hudby zameraný na ich svet, záujmy a sny. Filip, Terezka, Grétka a Lucka si vyskúšali skutočnú rozhlasovú prácu. Ich tím doplnila aj šesťročná škôlkarka Adelka. Napriek skorému vstávaniu do ranného vysielania to bola pre všetkých výnimočná skúsenosť, na ktorú budú dlho spomínať.

Druhé miesto v celoslovenskom kole Branno-športovej olympiády

V dňoch 18. až 20. júna sa naši študenti po postupe z krajského kola prebojovali do celoštátneho kola vo Výcvikovom stredisku Lešť. Po absolvovaní náročných disciplín obsadili krásne 2. miesto. Zúčastneným srdečne gratulujeme!

Pripravila: Elena Blašková, Foto: archív školy

Výmenný pobyt v nemeckom Aarbergene

Piataci na návšteve BETA rádia

Strieborná priečka na športovej olympiáde

Oznam o konaní misií

V dňoch 15. novembra až 23. novembra 2025 sa budú v našom meste konať ľudové misie. Budú ich viesť dva tímy pátrov redemptoristov a jeden tím pátrov kapucínov.

Ľudové misie sú mimoriadnou formou ohlasovania evanjelia v Cirkvi. Ich cieľom je obnoviť náboženskú vieru a posilniť spoločenstvo v miestnej farnosti. Bude to spoločne prežitý čas počas prednášok, modlitieb, svätých omší, prijatia sviatosti zmierenia a spoločného posedenia.

Misie sú predovšetkým duchovné dielo, a preto vás už teraz pozývame k modlitbe za túto plánovanú duchovnú obnovu nášho mesta. O vydarený priebeh misií budeme prosiť modlitbou za sväté misie pred každou sv. omšou, prípadne sa ju môžu veriaci modliť aj individuálne či spoločne v rodinách a spoločenstvách.

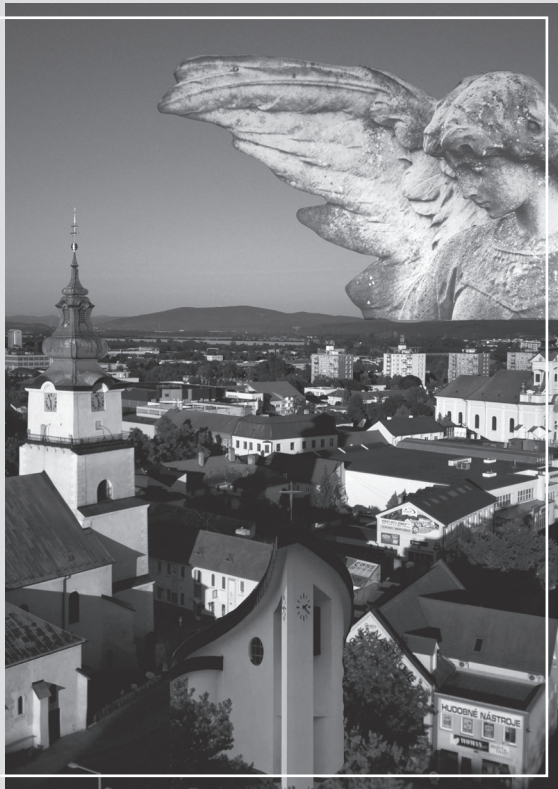
Text modlitby za misie nájdete v Bartolomeji, na obrázkoch v kostole alebo na webstránkach farností a duchovnej správy piaristov.

Od septembra sa každý piatok v mesiaci budeme hodinu pred sv. omšou modlievať pred vystavenou Oltárnou sviatosťou za požehnanie farských misií. Modlitby sa budú konať každý piatok v inom kostole; rozpis zverejníme v septembrom čísle Bartolomeja a aj na webe farnosti.

Jozef Repko, farár

Modlitba za sväté misie

Dobrý Bože, prosíme ťa
o tvoje požehnanie pre misie.
Daj nám svoje milosti,
aby obnova nášho mesta
viedla všetkých k zmiereniu s tebou.
Povzbudení tvojimi slovami „Proste a dostanete“
prosíme ťa o sväté oduševnenie, o dar ľútosti
a opravdivú zmenu k lepšiemu.
Prenikaj ohňom Ducha Svätého tých,
ktorí nechcú prijať tvoju milosť
a pomôž im obrátiť sa.
Všetkých zapál ohňom odvahy,
aby sme povzbudzovali druhých k účasti na misiách.
Nech Duch Svätý osvecuje misionárov,
aby slovo, ktoré hlásajú, malo spásanosný účinok.
K tvojim nohám, Matka Božia, skladáme
celú misijnú obnovu nášho mesta.
Pomôž nájsť hriešnikom cestu k obráteniu.
Posilňuj slabých a pritiahni všetkých
k svojmu Synovi Ježišovi Kristovi.
Amen.

Zmierenie

Jubileum je znamením zmierenia, pretože predstavuje milostivý čas pre obrátenie človeka.

Zmierenie je Boží dar skrze Krista - a my sa stávame sprostredkovateľmi toho zmierenia vo svete. Človek stavia do centra svojho života Boha. Smeruje k nemu a uznáva jeho prvenstvo. „Ale všetko je z Boha, ktorý nás zmieril so sebou skrze Krista a dal nám službu zmierenia. Ved' Boh bol v Kristovi, keď zmieril svet so sebou, nepočítal ľuďom ich poklesky a nám uložil slovo zmierenia.“ (2 Kor 5,18-19)

Aj výzva na obnovenie sociálnej spravodlivosti a úcty k zemi vychádza z Biblie i z teologickej požiadavky: Boh je stvoriteľom vesmíru, treba mu dať prednosť pred každou inou skutočnosťou, aj pred osobnými záujmami. Je to on, kto robí tento rok svätým tým, že daruje svoju vlastnú svätosť.

Pápež František pripomenul v Bule o vyhlásení mimoriadneho Svätého roka 2015: „Milosrdenstvo neprotirečí spravodlivosti, ale vyjadruje spôsob Božieho zaobchádzania s hriešnikom, ktorému ponúka poslednú možnosť, aby sa spamätal, obrátil a uveril. Táto Božia spravodlivosť je milosrdenstvom, udeleným všetkým ako milosť prameniaca zo smrti a zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Kristov križ je teda Božím súdom nad nami všetkými i nad celým svetom, pretože skrze neho nám Boh ponúka uistenie o svojej láske a novom živote.“

„Milosrdenstvo je najväčšou vlastnosťou Boha,“ hovorí sestra Faustína, alebo: „Božie milosrdenstvo je láska, ktorá sa skláňa nad biedou človeka.“

Jubilejný rok nás má nasmerovať k podstate zmierenia, k prežívaniu sviatosti zmierenia, na využitie tohto času na znovobjavenie hodnoty spovede a na osobné prijatie slova Božieho odpustenia. Ponorme sa na moment do Denníčka sestry Faustíny:

„Aj keby moje hriechy boli čierne ako noc, dôverujem v Tvoje milosrdenstvo. Duša, ktorá nedôveruje Tvojmu milosrdenstvu, ťa uráža viac, než jej hriechy samotné.“

„Keď pristupuješ k sviatosti pokánia, vedz, že Ja sám na teba čakám v spovednici. Som len skrytý za kňazom, ale sám konám v tvojej duši. Tu sa vylieva na dušu prameň môjho milosrdenstva, ktorý vždy ospravedlňuje.“

Text: Martina L.
Foto: Dušan Krakovik

Zjavenie proroka Izaiáša

„V roku, keď zomrel kráľ Oziáš, videl som Pána sedieť na vysokom a vznešenom tróne; lem jeho rúcha naplňal chrám. Nad ním stáli serafíni; každý mal po šesť krídel: dvoma krídlami si zakrývali tvár, dvoma si zakrývali nohy a dvoma lietali. A jeden druhému volal: ‚Svätý, svätý, svätý je Pán zástupov, celá zem je plná jeho slávy.‘ Prahy dverí sa chveli od hlasu volajúceho a dom sa naplnil dymom. Tu som povedal: ‚Beda mi, áno, som stratený. Veď som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďmi s nečistými perami; a moje oči videli kráľa, Pána zástupov.‘ I priletel ku mne jeden zo serafínov, v ruke mal žeravý uhlík, čo kliešťami vzal z oltára, dotkol sa mi úst a povedal: ‚Hľa, toto sa dotklo tvojich perí, zmizla tvoja vina a tvoj hriech je odstránený!‘“ (Iz 6, 1-7)

Všetky končiny zeme

Touto časťou zo Starého zákona je asi najlepšie začať naše aktuálne pokračovanie rozprávania o svätej božskej liturgii sv. Jána Zlatoústeho. Minule sme sa zastavili a objasnili časť, keď kňaz odkladá hviezdicu z diskosa. Jeho tichá modlitba sa končí slovami: „*Velebíme ťa, hoci ťa obklopujú tisíce archanjelov a desiat-tisíce anjelov, šestorokrídli, mnohoolí a na perutiach sa vznášajúci cherubíni a serafíni.*“

Potom zdvihne hviezdicu z diskosa a štyrikrát do kríža jemne udiera na diskos na

všetky jeho strany - východ, západ, sever a juh. Všetky končiny zeme majú spozorovať, lebo prichádza Kráľ Slávy. Nespravíme zle, ak sa na to budeme pozerat' cez symboly aj takto: okrúhly diskos je okrúhla zem; udieranie predstavuje zvony ohlasujúce príchod Pána všetkým končinám zeme.

Pri tomto úkone kňaz zvolá: „*Vítaznú pieseň spievajú,*“ (udiera na severnú stranu diskosa) „*prespevujú,*“ (udiera na južnú stranu) „*jasajú*“ (udiera na východ) „*a volajú.*“ (udiera na západ). Hviezdicu potom odkladá bokom na pokrovce.

Trojsvätá pieseň cherubínov

Kto sú tí, ktorí tú pieseň spievajú a prepevujú a jasajú a volajú? Anjeli a archanjeli, cherubíni a serafíni - nebeské beztelesné stvorenia. Presne ako o tom písal prorok Izaiáš vo svojom videní: „Svätý, svätý, svätý je Pán zástupov, celá zem je plná jeho slávy.“

A ľud prítomný na liturgii sa k tým chórom nebeských stvorení pridáva a rovnako volá - odpovedá na kňazovu výzvu: „Svätý, svätý, svätý Pán zástupov, plné sú nebesia i zem tvojej slávy, hosanna na výsostiach! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom, hosanna na výsostiach!“

Odhľme Izaiášovho videnie

Keď sa človek ocitne v spoločnosti nebeských stvorení, ktoré sú plné Božej slávy, musí si uvedomiť svoju biedu, svoju nečistotu. Tak ako Izaiáš hovorí: „Beda mi, áno, som stratený. Ved' som muž s nečistými perami a bývam medzi ľuďom s nečistými perami.“

A odpoveď Boha je, že posielá svojho cherubína a on nesie žeravý uhlík v kliešťoch.

Taký žeravý, že ani on sám sa ho neodváža držať v ruke. Žeravý uhlík vkladá človeku do úst a jeho vina mizne a je oslobodený do hriechu.

Žeravý uhlík - to je Telo Krista, najsvätejšia, najžeravejšia Eucharistia, ktorá spaľuje nečistotu. A slová anjela z Izaiášovho videnia hovorí aj kňaz po prijatí Eucharistie pod spôsobom vína („Hľa, čo sa dotklo mojich perí, sníma moje nepravosti a očisťuje ma od hriechov.“); a to isté hovorí aj diakonovi po tom, ako on (diakon) prijme Krv Kristovu. Kňaz pri rozdávaní Eucharistie je ten cherubín, ktorý je poslaný Bohom očistiť nás žeravým uhlíkom. A zároveň aj kňaz - človek, je ten, ktorý je tým uhlíkom očisťovaný.

Ale to už je iná časť liturgie, ktorá príde na rad vo svojom čase. No už aj teraz môžeme vidieť hĺbku výšku a šírku svätej božskej liturgie, ktorá nás prenáša cez Starý zákon a prorokov až k naplneniu Písma - ku Kristovi Ježišovi.

Jozef Durkot, gréckokatolícky kňaz

Foto: Mária Melicherčíková

Program:

18.7.2025 (piatok):

16:00 :: Liturgia sv. Jána Zlatoústeho

16:45 :: Veľká večiereň s litiou

19.7.2025 (sobota):

10:00 :: Archierejská svätá liturgia sv. Jána Zlatoústeho,

hlavný celebrant vладыka Peter Rusnák, biskup Bratislavskej eparchie

12:30 :: Spoločný obed pre prihlásených

**ODPUSTOVÁ
SLÁVNOSŤ
SVÄTÝCH
SEDMOPOČETNÍKOV
GRÉCKOKATOLÍCKEJ
FARNOSTI V PRIEVIDZI
18. - 19.7.2025
V MARIÁNSKOM
CHRÁME**

Našla som pokoj srdca

V čase nestálosti a neustálych zmien sa rozhodla urobiť krok, ktorý sa mnohým môže zdať radikálny - zasvätiť celý svoj život Bohu. Sestra Nikola Matuszykova, augustiniánka, rozpráva o svojej ceste povolania, o dôležitosti spoločenstva, rozlišovania a duchovného sprevádzania, ako aj o tom, čo znamená žiť charizmu sv. Augustína dnes.

▪ V dnešnej dobe, ktorá sa nazýva aj „tekutá“ (pre nestálosť, rýchle zmeny a neistotu, ktorú každodenný život prináša), si sa rozhodla zaviazat' sa na celý život a vstúpiť do rehole. Ktorý moment bol pre teba v rozhodovaní kľúčový?

Pre mňa bol kľúčový ten moment, keď som v sebe našla odvahu spraviť krok vpred - napriek strachu, že sa môžem pomýliť, a napriek myšlienkam typu: „Čo ak som si to všetko len nahovorila?“ Rozhodnúť sa pre rehoľný život neznamená, že človek má všetko jasné. Znamená to dôverovať Bohu a vykročiť na cestu, ktorá sa postupne odhaľuje.

Musela som sa učiť rozlišovať. Nie všetko, čo sa mi zdalo dobré, bolo naozaj Božie. A nie všetko, čo sa vo mne ozývalo s neistotou, bolo chybou. Pomohlo mi spoločenstvo, v ktorom som vtedy bola, duchovné sprevádzanie, rozhovory s priateľmi, ktorí ma poznali a vedeli mi nastaviť zrkadlo.

Veľkou pomocou bol aj rozhovor s mojím priateľom a vtedajším predstaveným augustiniánov na Slovensku - jeho pokoj, slová a spoločná modlitba mi dali svetlo a smer. Napokon, veľmi dôležitá bola aj moja osobná skúsenosť so sestrami augustiniánkami. Strávila som s nimi niekoľko dní, modlila som sa spolu s nimi, bola som s nimi v ich každodennosti. Hľadala som totiž v živote naplnenie v rôznych veciach, ale až tam som konečne našla pokoj srdca.

Žiť srdcom celkom odovzdaným Pánovi - to bolo to, po čom som túžila, hoci som to

dlho ani nevedela pomenovať. V dnešnej dobe však mnohí mladí ľudia často váhajú a boja sa urobiť rozhodnutie, ktoré by ich mohlo zaviazat' na celý život. Nestálosť a množstvo možností môžu spôsobovať, že je ťažké počúvať vnútorný hlas a dôverovať mu. Preto je veľmi dôležité mať spoločenstvo, ktoré podporuje, a duchovné vedenie, ktoré pomáha rozlišovať a kráčať vpred.

▪ Minulý rok si zložila večné sľuby v augustiniánskej reholi. Aká je charizma augustiniánov a ktorý zo svojich darov najviac využíva v službe tejto charizmy?

Charizma sestier augustiniánok je postavená na živom nasledovaní príkladu sv.

Augustína, ktorý nás učí hľadať pravdu v Bohu a budovať spoločenstvo hlbokej lásky medzi ľuďmi. Naša cesta je zakorenená v modlitbe, v štúdiu Písma a v službe bližným, najmä tým, ktorí hľadajú nádej a zmysel života.

V Poľsku sestry pôsobia väčšinou ako učiteľky, katechétky, ktoré otvárajú dvere mladým ľuďom a deťom k Bohu cez školy, škôlky, spoločenstvá a rôzne pastorálne projekty. Ich život je svedectvom jednoty, bratstva a neustáleho hľadania Božej pravdy v každodennom živote.

No a čo sa týka mojich darov, tak ak nejaké mám, mnohé z nich sa nejako prirodzene spájajú so službou mladým - či už v podobe počúvania, sprevádzania, tvorivosti alebo jednoduchého bytia s nimi. Mám radosť, keď môžem vytvárať priestory a organizovať stretnutia, kde sa mladí cítia prijatí a kde môžu objaviť, že Boh je reálny, blízky a že ich miluje. Myslí, že aj to je súčasťou našej charizmy - pomáhať ľuďom kráčať cestou vnútorného života. Spolu, ako bratia a sestry na ceste. Okrem toho pracujem ako učiteľka v škôlke, takže aj tam sa snažím tieto hodnoty vnášať.

▪ Aké rehoľné meno si si vybrala a prečo?

Moje rehoľné meno je Nikola - teda to isté, aké som mala aj pred vstupom do rehole. Rozhodla som sa ho ponechať, ale v mojom srdci dostalo nový, hlbší rozmer. Inšpiroval ma totiž svätý Mikuláš z Tolentina, ktorý sa stal mojim patrónom. Je to jeden z prvých svätorečených augustiniánov a aj patrón duší v očistci. Jeho životné svedectvo ma veľmi oslovilo: bol svetlom pre najchudobnejších, prinášal nádej, modlil sa za uzdravenia a celé hodiny trávil pred Bohom v tichej modlitbe. V jeho príbehu som objavila svätosť každodenného darovania sa - a to veľmi túžim žiť.

▪ Čo ti pomáha pri rozlišovaní a hľadaní pravdy?

Pri hľadaní pravdy mi najviac pomáha modlitba a Božie Slovo. Každodenné čítanie a rozjímanie nad Svätým písmom je pre mňa zdrojom svetla, ktoré otvára srdce a myseľ na to, čo je naozaj podstatné. V osobnej modlitbe ale aj v komunite sa učím poznávať Boha, ktorý vedie môj život, a dôverovať mu.

Veľkou pomocou je pre mňa však aj duchovné vedenie - rozhovory so spovedníkom alebo duchovným sprievodcom mi pomáhajú rozlišovať medzi vlastnými

Augustiniánska mládež na stretnutí s kardinálom Prevostom, súčasným pápežom Levom XIV.

túžbami a Božím hlasom. Vďaka nim nachádzam jasnejší pohľad aj v situáciách, ktoré sú plné pochybností alebo neistoty. Nesmierne dôležitý je pre mňa aj život v komunite. Spoločenstvo sestier je miestom, kde môžeme zdieľať naše skúsenosti, modliť sa spolu a vzájomne sa podporovať. Táto vzájomná blízkosť ma posilňuje a pomáha mi rásť vo viere.

Hľadanie pravdy nie je vždy jednoduché, často si vyžaduje odvahu a trpezlivosť, ale viem, že ak hľadáme Boha celým svojím srdcom, on nás nikdy nesklame, a hoci prechádzame búrkami života, on nás nikdy neopúšťa a vždy nás vedie cestou svetla a pokoja.

▪ **Mala si možnosť stretnúť súčasného Svätého Otca, ktorý pochádza z rehole augustiniánov?**

Svätý Otec Lev XIV. bol v našom reholnom dome dokonca trikrát - ešte ako generálny predstavený rehole sv. Augustína. Ja som však vtedy ešte súčasťou rehole nebola. Spomínam si však na neho už z čias, keď som chodila do spoločenstva k augustiniánom v Košiciach.

Najsilnejšie mi utkvел v pamäti počas Svetových dní mládeže v Madride v roku 2011. Mali sme tam v jeden deň svätú omšu aj s ďalšími augustiniánskymi spoločenstvami z celej Európy. Jeho kázeň bola výnimočná - plná Ducha, radosť a múdrosti. Dodnes si pamätám, ako

použil dotykový mobil, čo vtedy pôsilo celkom netradične. Prihováral sa nám veľmi živým a aktuálnym spôsobom, čo v nás zanechalo ešte väčší hlad po Bohu a spoločenstve.

Pre mňa je veľkou ct'ou, ale aj zároveň výzvou, že Svätý Otec pochádza práve z augustiniánskej rehole. Možno v tomto rozbitom svete, kde sú vojny nielen medzi národmi, ale aj v rodinách, vzťahoch a vnútri srdc; kde sa niekedy zdá, že všade navôkol panuje nejednota, kritika a rozdelenie, svet potrebuje opäť objaviť, čo znamená byť človekom Pravdy, Lásky a Jednoty. A to je srdce augustiniánskej spirituality.

Anežka Kútiková

Foto: archív respondentky

Sestra Nikola Matuszykova, OSA, je reholníčkou augustiniánskej kongregácie. Narodila sa 28. augusta 1993 ako tretie dieťa v poradí. Jej hľadanie počas tinedžerských rokov sprevádzali roky života ďaleko od Boha a viery, až kým nezažila radikálne obrátenie. Ďalšiu formáciu nachádzala v kresťanských spoločenstvách ako Spoločenstvo Maják, Augustiniánska mládež, Spoločenstvo SP, projekt Godzone. Už pred vstupom do rehole sa aktívne zapájala do pastorácie mladých. Večné sľuby zložila v roku 2024. V súčasnosti pôsobí už deviaty rok v generálnom dome v Krakove. Pracuje ako učiteľka v Materskej škole sestier Augustiniánok sv. Anjelov strážcov a zároveň sa venuje sprevádzaniu mladých ľudí. Vo svojom povolání nachádza radosť v službe, modlitbe a budovaní spoločenstva podľa augustiniánskej charizmy.

Stačí byť človekom

Krátko po zvolení pápeža sa sociálnymi sieťami niesla správa: „My už jeho slová v slovenčine máme! Napísal predhovor ku knihe Juraja Pigulu!“ Táto informácia ma zaujala. A tak som po diele Svätý Augustín - *Životopis, spiritualita a texty* siahla i ja.

Musím uznať, augustinián Juraj Pigula spracoval svoju publikáciu zaujímavým spôsobom. Ako naznačuje i nadpis, skladá sa z troch častí.

Prvou z nich je **Životopis**. Je písaný zrozumiteľným spôsobom, k čomu prispieva i jeho rozdelenie na kratšie pasáže pomocou medzititulkov. Každá kapitola má tiež svoju umeleckú časť - úryvok z autorského muzikálu Juraja Pigulu, ktorý autor vložil do textu s jasným zámerom: „Zdalo sa mi, že to oživi vnímanie života hlavného hrdinu. Divadelné texty sú síce fiktívne, ale znejú ako zostup do Augustínovej duše.“ A naozaj to tak aj „funguje“.

Druhá časť **Dvanásť bodov spirituality** približuje dvanásť oblastí, ktorým sa svätec počas svojho života venoval a môžu nás inšpirovať i dnes. Ide napríklad o Augustínov pohľad na témy Boh, Cirkev, Biblia, Kristus, pokora, politika, ale i iné. Každá téma sa začína citátom z niektorého z Augustínových spisov a pokračuje interpretáciou jeho myšlienok. Aj táto časť knihy dokazuje, že sviežosť myslenia sv. Augustína môže byť inšpiratívna i v dnešnej dobe.

Tretia časť **Texty** obsahuje výber Augustínových kázni a úryvkov z jeho diel. Hovorí sa v nich napríklad o Desatore, o krotení vlastného jazyka, o živení sa múdrosťou či hľadaní pokoja. Dozvedáme sa, ako už v 5. storočí mal podľa sv. Augustína vyzerať spravodlivý štát i to, že sme do tohto sveta „vstúpili ako pocestní, prechádzame ním ako pútnici, nie sme tu preto, aby sme tu zostali“.

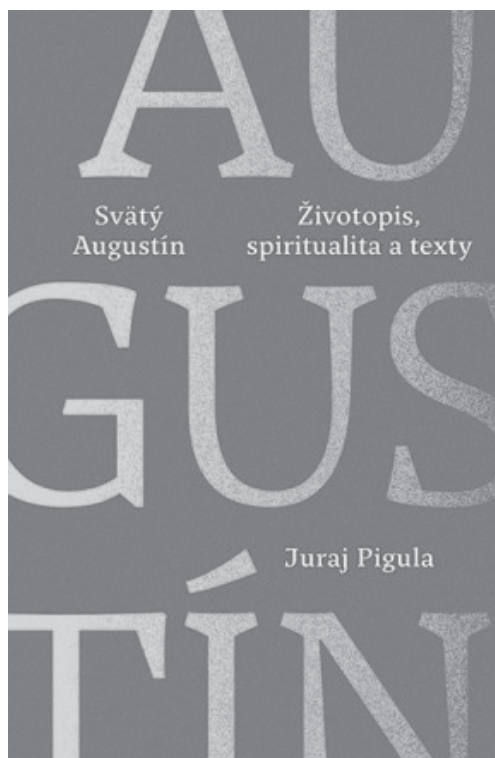
A čo v **Predhovore** hovorí samotný kardiál Prevost, budúci pápež Lev XIV.? „Mýli sa, kto si myslí, že čítanie Augustína je

len činnosť pre učencov. Hoci Augustína študujú najgeniálnejšie mozgy a stále sa od neho získavajú veľké a nové perspektívy pre súčasnú teológiu či filozofiu, je to autor, ktorý nám je vždy blízky. Na pochopenie vybraných pasáží v tejto knihe netreba byť učencom: stačí byť človekom, stačí mať nepokojné srdce.“

Tak ako, neskúsite to i vy? Knihu Svätý Augustín - *Životopis, spiritualita a texty* vydalo vydavateľstvo POSTOJ MEDIA v roku 2024 a je ešte stále bežne dostupná v internetových i kamenných kníhkupectvách.

Petra Humajová

Foto: www.kumran.sk

Hľadať Boha je celoživotná cesta

Už od nepamäti si človek kladie otázku: „Kde je Boh? Ako ho môžeme nájsť?“ V príbehu *Stratégia kačky* Bruno Ferrero opisuje príbeh troch mládencov, ktorí úspešne dokončili svoje štúdiá u veľkých učiteľov a dohodli sa, že pôjdu do sveta a každý prinesie najvzácnejšiu vec, čo sa mu podarí nájsť. Prvý doniesol draho-kam, druhý dievča, už svoju manželku, len tretí sa dlho nevracal. Zaumienil si, že bude hľadať Boha.

Veľa toho pochodil, radil sa, prečítal, ale Boha nenašiel. Vyčerpaný tolkým cestovaním si ľahol do trávy a pozoroval kačku, ktorá hľadala svoje malé káčatká, čo sa jej stratili z očí. Robila to celý deň, kým ich všetky nepriviedla pod svoje krídla. Vtedy sa muž usmial a vybral sa do svojho rodného kraja. A keď sa stretol s priateľmi, ktorí z jeho úsmevu vybadali, že to, čo našiel, musí byť niečo veľkolepé, hneď sa ho pýtali: „A čo vzácne si našiel?“ Mladík odpovedal: „Hľadal som Boha, ale objavil som, že Boh hľadal mňa“. Na záver príbehu autor napísal poučenie: „Ty nemusíš robiť veľa, len sa daj nájsť Bohu. On ťa hľadá.“

Radit' sa s Bohom

Keď žalmista píše slová: „*Hľadajte Boha a srdce vám oživne.*“ (Ž 69,33), nabáda nás položiť si otázku: „Čo znamená hľadať Pána?“ Pôvodne hľadať Jahveho alebo hľadať jeho slovo znamenalo radit' sa s Bohom - pred vážnym rozhodnutím, v kríze, v neistote.

V takýchto chvíľach sa Izraelita odobral k stánku stretnutia alebo do chrámu a radil sa s Jahvem, obyčajne prostredníctvom kňaza alebo proroka. Nebol to únik pred zodpovednosťou, ale výraz dôvery, ako to vyjadril žalmista: „*O jedno prosím Pána... aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života... a pociťoval nehu Pánovu.*“ (porov. Ž 27,4) Práve táto túžba po Božej prítomnosti ženie vyhnanco, aby sa vrátili z Babylonu a znovu vybudovali chrám. Práve podľa toho posudzoval kronikár kráľov Izraela, či hľadali v Bohu oporu, alebo nie.

Z celého srdca

Niet hľadania Boha bez hľadania práva a spravodlivosti, ako vyzýva prorok Amos: „*Hľadajte dobro, a nie zlo, aby ste žili, aby tak bol s vami Pán, Boh zástupov, ako ste vraceli.*“ (Am 5,14) Aby sa mohol Jahve nájsť, kým sa dá nájsť, je potrebné, aby nečistý opustil svoju cestu a zločinec svoje myšlienky (porov. Iz 55,7).

Boha treba hľadať z celého srdca. Skutočné hľadanie Boha tak prebieha v jednoduchosti, v poníženosti a v chudobe, často v duši zdrvenej a v duchu upokorení. Ježiš nám ukazuje, ako pri tom postupovať. Cesta hľadania totiž nie je len emocionálna túžba, ale ako hovorí Ježiš: „*Hľadajte najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť.*“ (Mt 6,33) Apoštol Pavol nás nabáda: „*Umrťvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba!*“ (Kol, 3,5) To je to, čo netreba hľadať, ale od seba odhodit'. A to, čo treba hľadať, je „*hlboké milosrdenstvo, láskavosť, pokora, miernosť a trpezlivosť... a nad všetko toto majte lásku*“ (porov. Kol 3,12-15).

Falošné cesty

Pri hľadaní Boha, ako nám to približuje Biblia, sa aj Izraelu stávalo, že sa pri tom dopustil omylov. Namiesto toho, aby hľadal Pána, utiekal sa k falošným bohom, k zakázaným veštcom, k dušiam mŕtvych či k vyvolávaniu duchov. Toto boli falošné cesty, ktoré neprivádzali človeka k Bohu, ale k duchovnej smrti.

Aj dnes sa môžeme možno aj nevedomky vydať podobnou cestou - hľadať rýchle

odpovede, manipulovať „duchovno“ pre osobný prospech či nahradiť živý vzťah rituálom srdca, bez Božieho ducha. No skutočné hľadanie Boha sa deje v jedno- duchosti, pokore a v zdrvenej duši, ktorá volá z hĺbky: „Pane potrebujem ťa.“

Aby sme nemuseli utekať

Boh sa dá nájsť tým, ktorí ho hľadajú z celého srdca, ako to opísal Bruno Ferrero v úvodnom príbehu. Hľadať Boha znamená objaviť, že on si nás prvý zamiloval a že sa pustil hľadať nás, že nás priťahuje, aby nás priviedol k svojmu Synovi, ako to povedal Ježiš: „Syn človeka prišiel hľadať a spasit', čo zahynulo.“ (Lk 19,10) A v podobenstve o stratenej ovci nám ukazuje, že aj keby bol len jeden zblúdený, Boh ho pôjde hľadať (porov. Lk 15,4-10).

Sv. Hilár popri premýšľaní o Božej konečnosti, ktorá presahuje každé ľudské skúmanie, vyjadruje, že „*nejestvuje priestor bez Boha, nejestvuje miesto, ktoré by nebolo v Bohu. On je vo všetkom*

a všetko presahuje. Aj keby hriešnik chcel utiecť od Božieho ducha, nebude môcť utiecť, pretože nejestvuje miesto, ktoré by bolo prázdne, kde by nebola jeho prítomnosť a jeho moc“. A sv. Efrém dodáva: „*Kam môže utiecť hriešnik pred Božím Duchom? Nikde. Preto žime tak, aby sme nikam nemuseli utekať*“.

Hľadať Boha nie je jednorazové rozhodnutie. Je naša celoživotná cesta, púť viery, nádeje a lásky, počas ktorej objavujeme, že on nás už dávno našiel, ako svedčí prorok: „*Hľadajte Pána, kým sa dá nájsť, volajte ho, kým je nablízku!*“ (Iz 55,6). Hľadajme ho každý deň - v modlitbe, v slove, v tichu, vo sviatostiach, v druhých ľuďoch, v zápasoch, v trápeniach, ale aj v radoostiach a v úspechoch, ktoré prídu. Dovoľme Bohu nájsť nás. Dôverujme mu, že nás nenechá bez odpovede.

Jozef Repko, farár
Foto: Mária Melicherčíková

...tri otázky pre Martu Franekovú Holičkovú, spoluautorku filmu *Noc, keď stíchli zvony*

V stredu 25. júna sa v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi - dopoludnia pre školy, popoludní pre verejnosť - konalo premietanie dokumentárneho filmu *Noc, keď stíchli zvony*. Na premietaní bola okrem historika Františka Neupauera prítomná aj spoluautorka tohto filmu Marta Franeková Holičková. Položili sme jej pár otázok.

1 Ako si sa dostala k práci na tvorbe dokumentu, ktorý pripomína práve udalosti barbarskej noci?

Na začiatku bol príbeh človeka... Neuveriteľne silné príbehy ľudí, ktoré sme strácali, lebo ich nositelia zomierali a nikto nemal čas si ich vypočuť a natočiť ich. Dnešná doba je veľmi konzumná a individualistická a napriek tomu, že máme všetko, mnohí sa trápia depresiou. Cítila som, že potrebujeme silné príbehy, ktoré majú moc inšpirovať a pomôcť iným opäť nájsť zmysel života. A tieto svedectvá to dokážu, som o tom presvedčená.

A tak sme sa s kamarátom Petrom Chmelom rozhodli začať natáčať svedectvá ľudí, ktorí počas totality boli väznení a prenasledovaní kvôli viere.

Začali sme úplne na „zelenej lúke“ - bez peňazí, ja ešte aj bez práce, práve som sa vrátila z misijnej školy zo zahraničia a bola som celkom bez financií. Myslím si však, že práve keď nie sme motivovaní peniazmi, ale víziou vyššieho dobra, vznikajú úžasné veci. A my sme boli svedkami zázrakov. Natočili sme mnoho svedectiev a po čase sme získali aj finančnú podporu a grant na projekt s pracovným názvom „Prenasledovaná cirkev“, ktorý má dva zámery: vytvoriť filmový archív výpovedí ľudí prenasledovaných kvôli ich viere a postupná produkcia filmov.

Film o barbarskej noci *Noc, keď stíchli zvony* je súčasťou tohto filmového projektu. Spolupracuje s nami úžasný človek, kameraman a režisér Milan Homolka. Projekt sa rozbiehal cez OZ ReAnimare a postupne bola produkcia filmov realizovaná cez OZ Via Inspirata. Máme natočených viac ako 30 svedectiev a asi 100 hodín materiálu.

2 Bol pri príprave tohto filmu nejaký moment, ktorý ti urobil radosť, aj keď išlo o spracovanie veľmi trpkéj a bolestnej témy?

Ťažká otázka. Viackrát som si aj poplakala, keď som si na tie príbehy spomenula. I teraz, keď sme premietali tento konkrétny film v dedine Lacková a v Podolínci, odkiaľ sú viacerí účinkujúci a prišli už len ich deti, vnuci a príbuzní (väčšina priamych svedkov už zomrela), mala som pred nimi bázeň. Ich rodiny si toho veľa nespravodlivo vytrpeli a nikto sa im za to nikdy neospravedlnil. Nikto im nepovedal ani: „Ďakujeme, že ste to vydržali, že ste boli ochotní trpieť za spravodlivosť, vieru, zastáť sa iného človeka, niest' vieru v Boha pre ďalšie generácie.“ Mám teda radosť z toho, že našimi filmami im môžeme sprostredkovať aspoň toto „ďakujem“. Teším sa tiež z toho, keď vidím, že deti (aj vnúčatá) sa konečne dozvedajú o rodičoch to, čo im niekedy ani neboli schopní povedať. Mnohí z nich totiž o tomto utrpení nikdy doma nehovorili.

Mám tiež radosť z nádherných srdc ľudí či rehoľníkov, ktorí napriek bolestivým spomienkam vedeli odpustiť. Mohla som cítiť ich otcovské srdce. A s niektorými sme sa aj spolu nasmiali.

Tešila som sa na každé natáčanie, na každý príbeh.

3 Utrpenie, ktoré prežili rehoľníci, bolo veľké. K čomu nás dnes môže viesť spoznanie ich osudov?

Netrpeli len rehoľníci, ale aj „obyčajní ľudia“, neprávom trestaní kvôli viere. Následky boli o to hroznejšie, že spolu s nimi trpela celá rodina. Malé deti často zostávali nielen bez otcov, ale aj bez matiek. Stretávam sa s tým, že čas väzenia a utrpenia je veľké tabu pre tých, ktorí ho prežili a nepovedali to ani ich najbližším. Je to ako veľká rana, ktorej sa nikto nedotýka. Ako som už spomínala, niektorí po prvýkrát hovorili o svojom utrpení práve nám. Filmový materiál je pre súčasnú dobu úžasné médium, pretože slúži ako „živý archív“. Práve tieto autentické výpovede budú dôležitým odkazom pre ďalšie generácie.

Naším zámerom je zachytiť príbeh človeka, jeho boje a hľadania ako svedectvo viery pre súčasného človeka - nie len pre kresťanov, ale zvlášť aj pre neveriacich a hľadajúcich, ako svedectvo doby; priniesť divákovi skutočný príbeh, prekvapiť ho a prinútiť ho zamyslieť sa nad prioritami a hodnotami; dotknúť sa ho a vyprovokovať pozitívne k sebareflexii. Tieto príbehy nás vracajú späť k podstate našej viery bez tej zbytočnej „cukrovej vaty“. A nastavujú zrkadlo nášmu vlastnému životu.

Text: Alojz Vlčko, foto: archív respondentky

1. Natáčanie filmu *Noc, keď stíchli zvony* - Marta Franková a súrodenci Osvaldovci z dediny Lacková
2. Marta Franková a režisér Milan Homolka pri natáčaní

Vyznanie viery - Krédo

Vyznanie viery, ktoré vo svätej omši prednášame po homílii, patrí medzi základné prvky liturgie slova. Hoci sa môže zdať ako obyčajná recitácia známeho textu, v skutočnosti ide o jeden z najdôležitejších spoločných úkonov celého zhromaždenia. Je to odpoveď veriacich na Božie slovo, ktoré zaznelo v čítaniach a v kázni, a zároveň vyjadrenie jednoty Cirkvi v základných pravdách viery.

Korene Vyznania viery siahajú do čias ranného kresťanstva. Prvé formy kréda sa používali ako príprava katechumenov na krst - veriaci museli verejne vyznať vieru v Trojjediného Boha, v Kristovo vykupiteľské dielo a v život večný. Postupne sa tieto vyznania viery ustálili a rozšírili do liturgie.

Nicejsko-carihradské a apoštolské

Dnes sa na mnohých miestach používa tzv. Nicejsko-carihradské krédo, ktoré vzniklo na dvoch významných konciloch (v rokoch 325 a 381) ako obrana proti herezám a zároveň ako jasné zhrnutie pravdivej kresťanskej viery. Okrem Nicejsko-carihradského kréda sa v liturgii - najmä počas Pôstneho a Veľkonočného obdobia - používa aj Apoštolské vyznanie viery. Ide o staršie a jednoduchšie znenie vyznania viery, ktoré má svoje korene v rímskej Cirkvi už v prvých storočiach. Nazýva sa „apoštolské“, pretože podľa tradície obsahuje súhrn učenia apoštolov.

Po homílii

V liturgii má Vyznanie viery svoje pevné miesto po homílii - nie náhodou. Liturgia slova je dialóg medzi Bohom a jeho ľuďmi: Boh k nám hovorí skrze Sväté písmo a kázanie a my odpovedáme modlitbou, spevom a napokon aj verejným vyznaním toho, čomu veríme. V tomto momente

liturgie nehovoríme za seba ako jednotlivci, ale spoločne, ako jedno telo Cirkvi. Vyznanie viery teda nie je súkromná modlitba, ale verejné vyhlásenie spoločného presvedčenia, ktoré nás spája naprieč kultúrami, národmi i stáročiami.

Zároveň si pri týchto slovách pripomíname, kým sme a komu patríme. Krédo nie je len zoznam dogiem, ale živé svedectvo o Bohu, ktorý koná v dejinách aj v našich životoch. Slová ako „Verím v jedného Boha...“ by nemali zostať len na perách - majú prenikať do nášho myslenia, rozhodovania a každodenného života. Vyznanie viery má moc formovať naše srdcia, ak ho vyslovujeme s vedomím jeho významu.

Text: Oto Dokoupil, kaplán

Foto: Mária Melicherčíková

Tip pána kaplána:

Pozývam vás, aby ste pri najbližšej svätej omši vnímali Vyznanie viery s novou hĺbkou. Nech to nie je len naučený text, ale skutočné vyznanie srdca. Skúste sa niekedy pomodliť Vyznanie viery aj doma, zastaviť sa pri každom článku a položiť si otázku: „Naozaj tomu verím?“ Skúsme si viac uvedomovať to, čo vyslovujeme a konáme.

Putovanie vlakom do Banskej Bystrice

Už sa stalo tradíciou, že vás v lete pozývam spolu s mojou rodinou a priateľmi na putovanie krásami Česka a Slovenska. Keďže tento rok sme požehnaní Jubilejným rokom, teraz v júli sa sústreďime na našu diecézu a hlavné miesta Jubilea v nej.

Centrom Jubilejného roka v našej diecéze, no zároveň aj centrom našej diecézy, je Banská Bystrica. Neďaleko nej nájdeme aj Baziliku Navštívenia Panny Márie na Starých Horách.

Banská Bystrica

Banská Bystrica je centrom našej diecézy a má množstvo krásnych miest na spoznávanie histórie i duchovných darov. Odporúčame spraviť si do nej výlet vlakom. Z Prievidze ideme najskôr do Turčianskych Teplíc. Tu si treba dať perfektnú rannú kávu alebo čaj. Z Turčianskych Teplíc vedie železničná trať cez množstvo tunelov a mostov do Banskej Bystrice. Ide o jednu z najkrajších železničných trás na Slovensku s množstvom technických pamiatok. Určite sa bude páčiť aj deťom a všetkým fanúšikom železnice.

Po príchode do Banskej Bystrice si prezriete obrovský park pod Pamätníkom SNP a presuniete sa na námestie. Tu je katedrálly chrám, ktorý je centrom Jubilejného roka 2025 v našej diecéze. Jeho návštevu určite odporúčame. Pokojná atmosféra tohto chrámu vás priam pohltí duchovnom.

Námestie s možnosťou príjemného poseadenia je isto super príležitosťou na posilnenie tela. Ale nielen jedlom je človek posilnený, a tak hodinová šikmá veža, farský kostol alebo perfektná prehliadka mesta turistickým vláčikom (za super cenu) vás isto naplní vedomosťami a príjemným oddychom. Určite odporúčame. Obzvlášť výhľad zo šikmej veže je priam dychberúci...

Urpín a Staré Hory

Ak sa presuniete smerom k Hronu a cez most prejdete na druhú stranu rieky,

môžete vystúpiť na Urpín a tu si vychutnať pokojnú atmosféru banskobystrickej kalvárie. Je tu pokoj a krásny výhľad na celé mesto.

Po oddychu pomaly zostúpíte k stanici a tu sa môžete rozhodnúť, či už odcestujete domov, alebo pôjdete ešte ďalej... Autobusom sa môžete presunúť na Staré Hory a tu si uctiť a o pomoc požiadať našu nebeskú Matku Pannu Máriu v Starohorskej bazilike alebo pri Studničke nad touto starobyľou baníckou obcou. Návrat autobusom si treba dopredu pozrieť, aby ste stihli prípoj na vlak.

Z Banskej Bystrice vás vlak odvezie do Turčianskych Teplíc, kde môžete využiť večerné kúpanie v kúpeľoch alebo sa len krátko zastaviť na vychýrenú zmrzlinu. Podvečer si - naplnení zážitkami - vychutnáte pokojnú cestu vlakom späť do Prievidze.

Krásne leto v znamení darov Jubilejného roka a putovania za darmi týchto požehnaných chvíľ praje

Branislav Bullo s rodinou

Prievidzský židovský cintorín

Aj v tomto čísle nášho farského časopisu sa budeme venovať židovskej tematike. Najväčšia židovská komunita na hornej Nitre žila práve v Prievidzi. V druhej polovici 20. storočia po tak známych tragických udalostiach, ktoré židovský národ postihli, mizli postupne aj objekty, miesta, ustanovizne tvoriace pevnú súčasť prievidzskej židovskej komunity takmer celé jedno storočie. Dnes máme aspoň jedno miesto, kde si môžeme našich bývalých spoluobčanov pripomínať.

Prvou ustanovizňou, ktorú si prievidzskí Židia v Prievidzi založili, bol cintorín. Prví Židia, ktorí pred jeho založením zomreli, boli pochovaní v Novákoch.

Cintorín pod Banskou

Cintorín prievidzskej židovskej komunity bol založený v roku 1853 na kúpenom pozemku na východnom okraji mesta pod Banskou. Podľa tradície zakúpila tento pozemok rodina Rosenthalovcov. Prvou pochovanou na prievidzskom cintoríne bola manželka krčmára Regina Kohnová, ktorá zomrela 24. marca 1853 vo veku 20 rokov. Avšak úplne prvou, ktorá bola zapísaná do prievidzskej židovskej matriky úmrtí, bola len 21-mesačná Netti Rosenthalová. Zomrela v Prievidzi, pochovaná bola v Novákoch.

Cintorín slúžil ako miesto posledného odpočinku aj pre Židov zo širokého okolia, a tak sa rýchlo zaplňal. V roku 1864 v ňom bolo už takmer 50 hrobov. Z toho dôvodu ho neskôr, keď bol predsedom cintorína Félix Rosenthal, rozšírili na definitívnu plochu 80 x 30 m. Ohradili ho múrom a v roku 1932 postavili márnicu (obradný dom) s bytom pre dozorcú.

Pochovávaní tu boli muži spolu so ženami. Nápis na náhrobkoch boli v hebrejskom, nemeckom, maďarskom a neskôr aj slovenskom jazyku. Mŕtvy bol na cintorín vezený na pohrebnom voze a pohrebné obrady vykonával spolok *Chevrah kadiša*. Spolok účinkoval pri židovskej náboženskej obci až do likvidácie v roku 1941.

Úpravy po vojne

Prievidzský cintorín bol prvou verejnou ustanovizňou Židov a ostal aj tou poslednou. Pomerne v zachovalom stave pretrval aj počas obdobia prenasledovania. Počas celého tohto obdobia sa na dome smútku zachoval aj hebrejský nápis.

Po vojne bol cintorín upravený a po exhumácii v ňom spočinuli niekoľkí židovskí občania a padlí účastníci odboja. Pochovávalo sa tu do 70. rokov 20. storočia. ÚZ ŽNO (*Ústredný zväz židovských náboženských obcí v Slovenskej republike*) sa vtedy jeho údržby vzdal a v decembri 1975 uverejnil oznam o zrušení prievidzského cintorína. Príčinou malo byť budovanie rýchlostnej cesty hore Banskou, no táto cintorín obišla.

Miesto sa stalo cieľom rabovania, z hrobov mizli náhrobky. Ostala tu iba hrstka starých kameňov. Posledné zvyšky cintorína zmizli v roku 1985. Dom smútku bol premenený na autoservis, ktorý tu stojí dodnes.

Pietne miesto

V roku 1993, na popud členov niekdajšej židovskej komunity, prievidzské mestské zastupiteľstvo symbolicky upravilo malý priestor niekdajšieho cintorína na pietne miesto, kde bolo vztýčených 19 náhrobných kameňov.

Cintorínu dominuje hrobka rodiny Heumannovcov, na ktorej bola v roku 1994 osadená tabuľa v hebrejskom i slovenskom jazyku informujúca o počtoch židovských obetí v oboch svetových vojnách a počas holokaustu. Od roku 2017

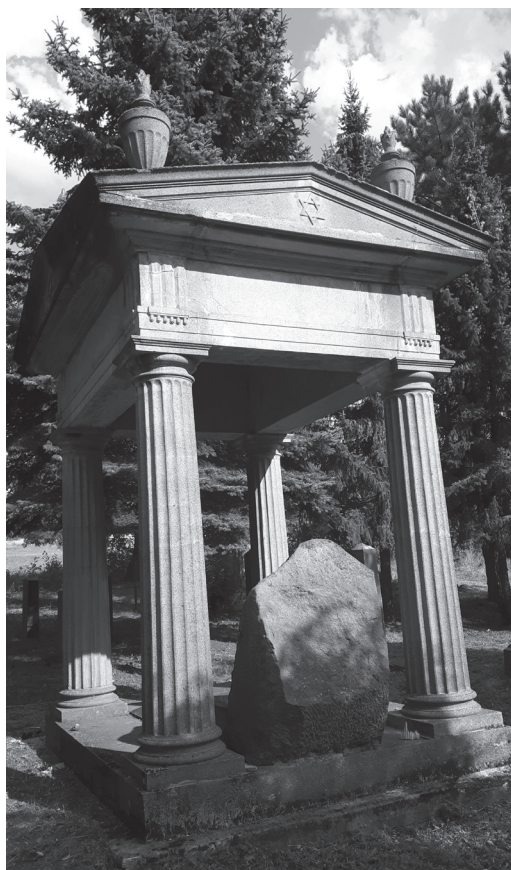
ho revitalizuje občianske združenie Spolu sme Prievidza, vďaka čomu získal dôstojnú podobu.

Rok 2022 je spojený s „nálezom storočia“, keď sa počas výkopových prác našli unikátne náhrobné kamene pôvodnej židovskej obce. Vďaka tomuto nálezu bude prievidzský židovský cintorín, zasluhujúci si našu pozornosť a úctu, obohatený po desaťročiach o nesmierne vzácne kamene pripomínajúce ľudí, ktorí žili v našom meste.

Text a foto: Pavol Schmidt

*Spustený prievidzský židovský cintorín
(zdroj: www.yadvashem.org)*

Hrobka rodiny Heumannovcov

Pamätné tabule na hrobke Heumannovcov

Zdroje:

JELÍNEK, Ješajahu Andrej, GUBIČ, Otto a KLIŽAN Erik. Jedno storočie v Prievidzi (Dejiny Židovstva na hornej Nitre), Spolu sme Prievidza, 2011, s. 19 - 20, 124 - 125.

Čo znamená „hľadať Pána“ v tvojom každodennom živote?

- **Majka (60 r.):** „Znamená to, že sa vždy menej a menej vyjadrujem k rôznym veciam, pretože si uvedomujem, že zbytočnými slovami nič nevyriešim ani nezmením, skôr vyvolám stres a nepokoj. Radšej situácie večer odovzdám Ježišovi v modlitbe.“
- **Zuzka (30 r.):** „Pána hľadám najmä v každodennej svätej omši, bez toho je môj deň prázdny. Ale hľadám ho tiež v ľuďoch; v každom z nás je Pán. A Pán je aj v prírode okolo nás. Ďakujem mu za všetko čo stvoril a niekedy nevychádzam z úžasu nad jeho dielami!“
- **Mária (48 r.):** „Ja som hľadála Pána mnoho rokov, život bez neho bol taký prázdny! Som rada, že som ho našla. Teraz sa snažím hľadať ho v každom okamihu môjho života. Snažím sa vnímať jeho vôľu, keď sa potrebujem správne rozhodnúť. On je vo všetkom. A má nás bezpodmienečne rád.“
- **Anička (70 r.):** „Láska je čas darovaný tomu, koho milujem. Potrebujem prichádzať pred Pána s Pannou Máriou. Byť viac dieťaťom Panny Márie. V jednej kázni som raz počula, že cez deň si máme často uvedomiť, že nás preniká prítomnosť Panny Márie. Hovorilo sa v nej: ‚Úplne s ňou splývam. Všetko robím s ňou a v nej, až moje oči, ruky a myšlienky budú jej oči, jej ruky, jej myšlienky. S Pannou Máriou teraz prichádzam a klaniam sa Pánu Bohu. Ona vo mne, ja v nej.‘ Lebo hľadať Pána, to je dávať mu srdce a čas.“
- **Irenka (73 r.):** „Neustále byť v Božej prítomnosti. Či ráno, či večer - modlitbami, myšlienkami, prácou a požehnávaním svojich detí a okolia.“
- **Alicka (78 r.):** „Pri každej činnosti hľadám Božiu pomoc. Napríklad i keď pečiem koláč, prosím Pána o pomoc.“
- **Magdaléna (52 r.):** „Hľadám Pána každý deň a nachádzam ho, keď pomáham blížnemu, modlím sa, keď pracujem z lásky k nemu. Po celý deň sa snažím byť v jeho prítomnosti.“
- **Jolanka (82 r.):** „Jednoducho povedané - žiť v Božej prítomnosti, upierať myseľ do svojho vnútra a takto v spojení s Pánom vykonávať svoje povinnosti. Byť si vedomý toho, že Boh je v mojom srdci. Veľakrát sme akoby vonku z toho srdca. Keď však urobíme jeden krok k Bohu, on spraví k nám dva. Je veľkorysý.“
- **Jana (61 r.):** „Hľadať Pána pre mňa znamená urobiť všetko pre to, aby som bola s ním. Pri práci, pri krátkych stretnutých modlitbách, v skutkoch lásky k blížnemu.“
- **Jozef (54 r.):** „Ja hľadám a nachádzam Pána v čítaní Svätého písma.“
- **Tonka (70 r.):** „V každom stretnutí s človekom mám i stretnutie s Pánom, v ktorého verím a dôverujem mu. Som mu nesmierne vdáčná a spolieham sa na neho vo všetkom.“
- **Iveta (59 r.):** „Uvedomujem si, že hľadať Pána v mojom živote je Boží dar. Hľadám jeho prítomnosť neustále. V ľuďoch, v modlitbe, v konaní dobrých skutkov. On je našou najväčšou odmenou. Ak ho máme, máme všetko.“
- **Anna (77 r.):** „Viem, že i v mojom utrpení je Pán so mnou. Dôverujem mu.“

Pripravili: Anna Gálová a Elena Cagáňová

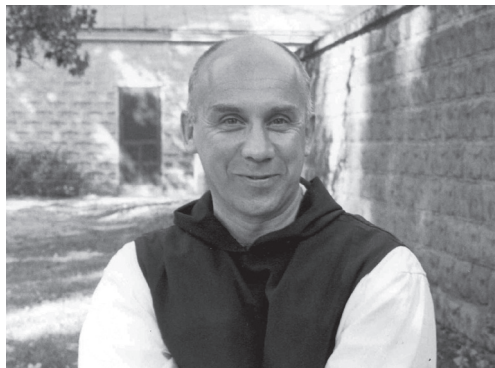
Sedemstupňová hora

Thomas Merton bol a aj po takmer šesťdesiatich rokoch od smrti je najznámejší trapistický mních. Jeho knihy sa stále vydávajú a oslovujú aj nové generácie čitateľov.

Zomrel v roku 1968 v hotelovej izbe v Bangkoku po zásahu elektriny z pokazeného ventilátora. Pred smrťou sa stíhol niekoľkokrát stretnúť aj s Dalajlámom a nazbierať mnohé informácie a postrehy o východných náboženstvách, ktoré kvôli jeho predčasnemu úmrtiu už neboli ním spracované, ale predsa vyšli pod názvom *Ázijský denník*.

Centrum záujmu Mertonovho života aj tvorby možno vyjadriť jedným slovom - kontemplácia. Túžba po jadre skutočnosti vychádza na povrch aj v jeho najúspešnejšej knihe - autobiografii *Sedemstupňová hora*, ktorú napísal päť rokov po vstupe do kláštora Gethsemani v Kentucky, opisujúc svoju dovtedajšiu životnú cestu. Nejde o nasladlé spomínanie, čo dáva tušiť už samotný názov odkazujúci na Danteho *Očistec*. Thomas Merton mal dar prenikavého pohľadu, spisovateľského i duchovného, a nechýbal mu ani zmysel pre iróniu. Bol tiež augustiniánskym duchom, dlho zmietaným protichodnými túžbami.

Hoci kniha bude už onedlho osemdesiatničkou, jej jazyk zostáva naďalej vitálny práve vďaka Mertonovej priamosti, v dobrom zmysle slova americkej, spojenej s hlbokou mystickou tradíciou Európy, v ktorej tiež

strávil nemalú časť svojho dospievania. Thomas Merton neprestával hľadať. Svedčia o tom aj posledné mesiace jeho pozemského života a knihy venované problematike nekresťanských duchovných tradícií a možnosti dialógu s nimi. Neraz som sa zamýšľal nad symbolickým významom jeho tak trochu bizarnej smrti. Na nič svetoborné som zatiaľ neprišiel, ale možno bol ten pokazený ventilátor len tajným výťahom do 8. levelu, kam tak veľmi chcel...

SIT FINIS LIBRI, NON FINIS QUAERENDI.

Text: Peter Pikulík, OFMConv

Foto: www.images.squarespace-cdn.com

Blahoželanie

Gratulujeme k prijatiu sviatosti kňazstva **Petrovi Pánisovi**, rodákovi z Novák, ktorý bol za kňaza vysvätený banskobystrickým diecéznym biskupom Mons. Mariánom Chovancom 21. júna 2025 v Katedrále sv. Františka Xaverského v Banskej Bystrici a primičnú sv. omšu odslúžil 22. júna 2025 v Kostole sv. Mikuláša, biskupa, v Novákoch. Veľa Božích milostí mu na jeho životnej ceste vyprosujú veriaci z Prievidze.

Ahojte, kamaráti!

V tomto čísle by sme vám so Saškou rady porozprávali o niečom veľmi vzácnom – o hľadaní Pána. Chceme vám ukázať, že hľadanie Pána nie je o cestovaní do ďalekých krajín, ale o malom putovaní – hlboko do nášho srdca. Práve tam ho môžeme stretnúť – v láske, v tichu, v maličkostiach každého dňa.

A teraz vám povieme tajomstvo... Na svete je miesto, a či veríte kamaráti a či nie, to miesto nie je veru ďaleko. Je hlboko v našom srdci. Tam býva túžba. Malá, nežná túžba, ktorú v sebe nosíme všetci. Túžba hľadať... niečo viac. Niekoho dobrého. Niekoho, kto nás poznal ešte skôr, ako sme sa narodili. Túžba hľadať Pána.

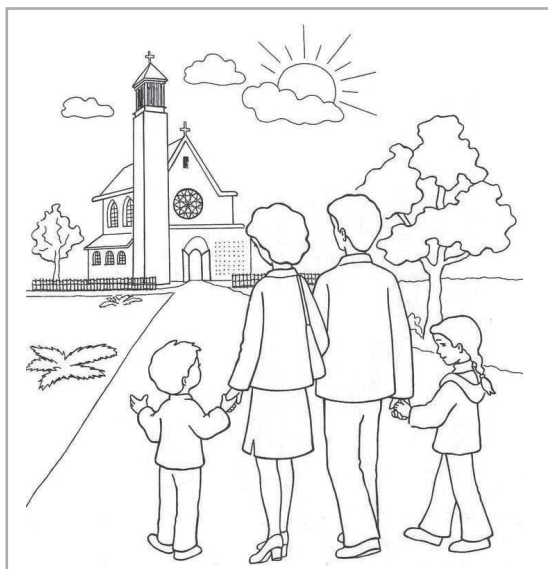
Ale hľadanie Pána nie je ako pátranie po poklade podľa mapy. Nie je to ani ako hra na schovávačku. Je to tiché hľadanie – očami nášho srdca. Hľadáme ho, keď večer potichu povieme: „Ďakujeme, Bože, že si bol dnes s nami.“ Hľadáme ho, keď podržíme ruku niekomu, kto sa bojí. Hľadáme ho, keď v nás zaznie malý hlások, ktorý povie: „Odpusť mu... Mal ťažký deň.“

A viete, čo je na tom najkrajšie? Že Pán Boh sa dá nájsť každému s čistým srdcom. On sa dáva nájsť tým, ktorí ho hľadajú s láskou.

Možno niekedy vnímame, že ho nevidíme. Že nepočujeme jeho hlas. Ale skúsme na chvíľu stíchnuť. Zavrieť oči. Položiť si ruku na srdce. Boh tam je. Ticho dýcha s nami. Možno ako svetielko v tme. Možno ako teplý dotyk v zime. Ale je tam.

Hľadať Pána neznamenať ísť ďaleko. Znamená to ísť hlboko do seba. Lebo práve tam na nás čaká. Ticho. Verný. Milujúci. A keď ho nájdeme – aj keď len na chvíľočku – budeme vedieť, že celý svet sa zrazu usmieva... Lebo sme stretli toho, ktorý nás miluje najviac.

Simonka

Rubriku
pripravili:

Simona
Lomnická
&
Alexandra
Šestáková

5. júl – Sv. Cyrila a Metoda,
slovanských vierožvestov

16. júl – Preblahoslavennej
Panny Márie Karmelskej

26. júla – Sv. Joachima
a Anny, rodičov Panny Márie

K R Í Ž O V K A

Pápež Benedikt XVI. povedal: „Ak kontakt s Bohom v mojom živote úplne chýba, môžem v druhom človeku vždy vidieť len druhého a nedokážem v ňom (dokončenie v tajničke).“
V tomto čísle súťažíme o CD súboru Nádej - Spojení s Pánom. Znenie tajničky pošlite do 20. júla na adresu bartolomejpd@gmail.com.

Pomôcky: nut, Ontario, ore, UV, Erno, Ur, Lo	Postavenie, miesto	Liehový bylinný roztok	Tea Tree Oil (skratka)	Otvor na šve oblečenia (nohaviciach al. sukni)	Ozdoba, výzdoba	Ženské meno 29.4.	Spojka		Pozbieral ovocie zo stromov	Mužský súrodeneц	Internetová doména Ukrajiny	Predloha
Policajná obchôdzka, hliadka								Výrobky na ochranu nôh Kyslík (značka)				
Stoly na slávenie eucharistie							3. časť tajničky Postup, čin (np. v hre)					
1. časť tajničky								Rádium (značka) Násyp nad hrobom			Predložka (lokál) Prchavá kvapalina	
Tamto, tam			Detský pozdrav Doska na mieš. farieb			Samouk, nie profesionál Oslovenie otca						
	Jemná, elegantná krása	Poskytol pomoc Tzv. sójový syр								Čas (fyz. značka) 2. časť tajničky		Odpлата, niekedy aj pomsta
Starý muž							Vodík (značka) Citoslovce premyšľania			Vezmi, zober si		
Národný park na východnom Slovensku									Ruda po anglicky Obvod (skratka)			
Krátke emocionálne vzplanutie						Poukladať EČV okresu Ilava					Rímska číslica 5 Karta vyššej hodnoty	
Orech po anglicky				Originálna, skutočná	Obec pri Komárne Vitamín (tokoferol)				Citoslovce údivu Ultrafialové žiarenie			
Jód (značka)		Výzva, odvolanie sa Anna po domácky					Pretože, lebo (básnicky)	Urán (chemická značka)		Osobné zámeno Krstné meno Rubika		
Popevok			Polomer (skratka) Jarmok		Kôrovec, indikátor čistej vody	Skupina vitamínov Rímske číslo 4		Časť básne				
Kanadská provincia								Značka slabej batérie Radón (značka) Mesto v Me- zopotámii				Draslík (značka)
Zraň do krvi							Sídliisko v Košiciach Značka pred- pony kilo-					
Nedovolená študentská pomôcka						Materiál z istého druhu duba						

Tajnička z minulého čísla znie: „podobáme najmenej“.

Pripravila Mária Suríková

Riadila sa vždy svojím svedomím

(*Svätá María Carmen Sallés y Barangueras*)

Pochádzala zo zbožnej rodiny. Tá však napriek tomu neschvaľovala duchovnú cestu, ktorú si vybrala. Už v úvode objavovania svojho povolania musela María Carmen obstáť v skúške plnej bolesti a nepochopenia. No ona na svojej ceste vytrvala.

María Carmen Sallés y Barangueras sa narodila 9. apríla 1848 vo Vic pri Barcelone v Španielsku v početnej rodine. O osem rokov neskôr sa rodina presťahovala do Manresy, kde aj Mária Carmen po prvý raz pristúpila k sv. prijímaniu. Bol to pre ňu veľký zážitok. Ako neskôr spomínali jej mladší súrodenci, María Carmen sa v nich odvtedy snažila vzbudiť „túžbu po nebi“.

Manželstvo verzus rehoľa

Hoci María Carmen od detstva prejavovala túžbu po rehoľnom živote, jej rodičia sa na to pozerali s nevôľou. Boli ochotní dať jedného zo svojich synov za kňaza, no pre dcéry si predstavovali inú životnú rolu. A tak keď im María Carmen ako 16-ročná oznámila, že vstupuje do kláštora, postavili sa rozhodne na odpor. Zabránili jej kontaktovať sa s duchovným sprievodcom a predostreli jej aj vhodného kandidáta na manželstvo. Neustále ospevovali manželskú lásku a opakovali jej, že základom všetkého je rodina.

María Carmen sa rozhodla mlčať. Modlila sa a odovzdala svoju situáciu Bohu. Verila, že ak on chce, aby sa stala rehoľníčkou, ani rodičia jej v tom nezabránia. Bola si istá, že Božiu vôľu pre svoj život už pozná. Napriek tomu, že doma žila „pod dozorom“, podarilo sa jej nadviazať kontakt s jedným jezuitom, ktorý presvedčil jej rodičov i snúbenca, aby rešpektovali jej vnútorné presvedčenie. A tak v roku 1869

začala María Carmen noviciát v kláštore sestier adorantiek v Barcelone.

Výchova dievčat

Sestry adorantky sa v súlade s charizmou svojej rehole venovali starostlivosti o ženy na okraji spoločnosti. María Carmen si však uvedomila, že dôležitejšie ako tieto ženy „zachraňovať“ je predchádzať tomu, aby sa vôbec do takej ťažkej situácie dostali. A prechádzanie tomuto stavu sa začína v útlom detstve. Po dvoch rokoch preto odišla od adorantiek a vstúpila do rehole dominikánok, ktoré sa venovali výchove dievčat.

María Carmen sa zdržiavala prevažne v Barcelone. Po istom čase sa stala predstavenou miestnej komunity a zaviedla tu mnoho inovácií. Zriadila napríklad večerné školy pre dievčatá pracujúce v závodoch. Bola veľmi aktívna, no zároveň si uvedomovala, že rôznorodá činnosť nestačí. Veľa času trávila aj pred svätostánkom, kde Bohu odovzdávala všetky svoje problémy. Bola silnou osobnosťou a mala preto problémy so štátnou i cirkevnou byrokraciou, ale aj so svojím najbližším okolím. Riadiac sa svedomím, rozhodla sa napokon spolu s troma ďalšími sestrami opustiť aj kongregáciu dominikánok a v roku 1893 založila Kongregáciu učiteliek Nepoškvrneného počatia od sv. Dominika. Dnes sa táto rehoľa volá Kongregácia sestier Nepoškvrneného počatia misionárok vyučo-

vanía. María Carmen bola jej generálnou predstavenou až do smrti.

Kongregácia sa aj vďaka práci sestry Marie Carmen rýchlo rozrastala. V čase smrti zakladateľky mala už 13 domov v Španielsku a ďalšie v Brazílii a iných krajinách Latinskej Ameriky, ale aj v Ázii a Afrike.

Sestra María Carmen zomrela 25. júla 1911 v Madride. Blahorečil ju pápež Ján Pavol II. v roku 1998, svätorečil Benedikt

XVI. v roku 2012. Pri tej príležitosti opäť zdôraznil jej slová: „Vpred, stále vpred. Boh sa postará o všetko.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta 5; www.zivotopisysvatych.sk; www.en.wikipedia.org

Foto: www.zivotopisysvatych.sk

Spomienka

Dňa 16.6.2025 sme si pripomenuli 5. výročie, čo odišla do večnosti naša drahá a milovaná mamička, stará mama a prababka pani **Margita Žiaková**. Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku modlitbu. Nech odpočíva v pokoji!

S veľkou vďakou, láskou a úctou spomínajú na milovanú mamičku dcéry Mária, Ľudmila, Jana a syn Jozef s rodinami.

Sväté omše v Prievidzi - letný režim (1.7.2025 - 31.8.2025)

Kostol	Pondelok až piatok	Sobota	Nedeľa a prikázany sviatok v deň voľna	Prikázaný sviatok v pracovný deň	Prvopiatkový tyždeň Po - Pia 28.7. - 1.8.
Farský Kostol sv. Bartolomeja Prievidza - mesto www.farapd.sk	16:30	06:00 16:30	07:30 09:00 18:00	06:00 12:00 16:30	12:00 16:30
Kostol Najsvätejšej Trojice Kláštór piaristov www.piaristi.sk	6:30 Pia aj 18:30	07:00 18:30	09:30 11:00	06:30 18:30	ako počas bežného tyždňa
Kostol Nanebovz- tia Panny Márie cintorín	Pohreby gr. kat: podľa aktuálnych oznamov	gr. kat: podľa aktuálnych oznamov	08:30 gr. kat. 10:30 rím. kat.	15:30 gr. kat. 17:00 rím. kat.	
Farský Kostol sv. Terézie z Lisieux Zapotôčky www.zapotocky.sk	17:30	17:30	08:00 10:00 19:00	07:00 17:30 19:00	ako počas bežného tyždňa Ut a Pia aj 7:00 So aj 8:00 Št 10:00 v DSS

5.7. (sobota): farský Kostol sv. Bartolomeja: 7:30, 9:00, 16:30 hod.

Jednotlivé časy sv. omší počas prikázaných sviatkov je potrebné si z dôvodu prípadných zmien vždy overiť aj v aktuálnych oznamoch.

Farská kronika od 1. júna do 29. júna 2025

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Richard Drobec
Gréta Čiliaková
Matej Polák
Jakub Kyselica
Tomáš Poliaček
Jaroslav Borák
Eliška Pipíšková
Melisa Mokrú
Samuel Púpava
Alex Mádr
Jasmína Schön
Dávid Hlásny

Manželstvo uzavreli:

Martin Kiaba - Alexandra Ožvaldová
Peter Pipiška - Jana Gromová
Lukáš Petriska - Nikola Kubáňová
Karol Graňák - Margaréta Pytliaková

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Štefan Hepner, 72 r.
Milan Paulovič, 96 r.
Peter Frimmel, 60 r.
Matilda Fabová, 87 r.
Ľudmila Ščipová, 78 r.
Kamil Grom, 72 r.
Milan Beka, 75 r.
Alfréd Pogádl, 83 r.
Milan Repka, 73 r.
Juraj Molnár, 68 r.

OZNAM

Z dôvodu celozávodnej dovolenky tlačiarne Patria vyjde augustové číslo Bartolomeja až 13. augusta.

Predávať sa bude v prievidských kostoloch od 14. augusta a počas pútnického víkendu 16. - 17. augusta na Mariánskom vršku.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,70 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori:

Jozef Repko, Oto Dokoupil,
Jozef Durkot, Peter Valachovič,
Elena Cagáňová, Anna Gálová, Štefan
Kollár, Anežka Kútiková, Mária
Melicherčíková, Peter Pikulík, Mária
Pytlová, Mária Suríková, Eva Trepáčová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 3, 35 - Mária Melicherčíková
str. 2 - Branislav Bullo
str. 36 - Michal Kvet (plagát)

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Sviatok Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi, 19. júna 2025

PRIEVIDZSKÁ PÚŤ K NANEBOVZATEJ PANNE MÁRII

16. - 17. august 2025

SOBOTA

16:30 Vešpery (farský kostol)

16:45 Slávnostný sprievod z farského kostola na Mariánsky vršok

17:30 Modlitba posvätného ruženca (Mariánsky vršok)

18:00 Svätá omša – Jozef Repko, farár Prievidza-mesto (Mariánsky vršok)

19:20 Akatist k Presvätej Bohorodičke – Jozef Durkot, správca Gréckokatolíckej farnosti sv. Sedmopočetníkov v Prievidzi (Mariánsky kostol)

20:00 Koncert Moniky Ližbetin (Mariánsky vršok)

21:15 Večer milosrdenstva s Komunitou Emanuel (Mariánsky kostol)

22:15 Mládežnícka svätá omša - Pavol Škovránek, kaplán Katedrály Ordinariátu OS a OZ SR (Mariánsky vršok)

NEDEĽA

7:30 Liturgia sv. Jána Zlatoústeho – Jozef Durkot, správca Gréckokatolíckej farnosti sv. Sedmopočetníkov v Prievidzi (Mariánsky kostol)

9:15 Modlitba posvätného ruženca (Mariánsky vršok)

10:00 Slávnostná svätá omša – Mons. Ján Kuboš, pomocný biskup Spišskej diecézy (Mariánsky vršok)

15:00 Deň farnosti - športovo-oddychové popoludnie bude ponúkať súťaže pre deti, tvorivé dielne, živú hudbu i futbalový zápas (ihrisko pri SOŠ polytechnickej, Ul. T. Vansovej)

Možnosť sv. spovede v okolí Mariánskeho kostola:

- v sobotu 17:15 – 19:30

- v nedeľu 8:30 – 9:45

Prievidza

Realizované s finančnou podporou mesta Prievidza.
Realizované s finančnou podporou Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Ďakujeme!

TRENČIANSKY
SAMOSPRÁVNÝ
K R A J